

Sygn. akt: IV RC 62/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia SR Katarzyna Rybczyńska

Protokolant: Dorota Krupińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego P. P. reprezentowanego przez matkę A. P.**

przeciwko R. P.

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego R. P. na rzecz małoletniego powoda P. P. alimenty w kwocie po 1 500 zł miesięcznie (jeden tysiąc pięćset złotych) płatne z góry począwszy od 3 lutego 2020 roku do dnia 20-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniego powoda A. P., a to w miejsce alimentów ustalonych na rzecz małoletniego powoda mocą ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Rybniku 10 grudnia 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt IV RC 374/14;
- 2) w pozostałej części powództwo oddala;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 1 134 zł (jeden tysiąc sto trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego;
- 4) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Rybniku) 315 zł (trzysta piętnaście złotych) tytułem części opłaty od uiszczenia której małoletni powód był zwolniony z mocy prawa;
- 5) odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu;
- 6) wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt: IV RC 62/20

UZASADNIENIE

Małoletni powód działający przez matkę w ostatecznie sprecyzowanym stanowisku domagał się podwyższenia alimentów od pozwanego ustalonych na mocy ugody sądowej zawartej 10 grudnia 2014 roku przed Sądem Rejonowym w Rybniku w sprawie sygn. akt IV RC 62/20 z kwoty po 1.000 zł miesięcznie do kwoty po 1.800 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu podano, że od czasu poprzedniego ustalenia alimentów upłynął okres 5 lat, który determinował wzrost kosztów utrzymania małoletniego. Małoletni pozostaje w fazie intensywnego wzrostu. Nadto wymaga terapii z uwagi na występujące u niego całościowe zaburzenia rozwojowe oraz zaburzenia depresyjno – lękowe. Pozwany w marginalnym stopniu interesuje się synem, poświęcając mu zaledwie 2 dni w miesiącu. Kwestie utrzymania i wychowania małoletniego obciążają matkę małoletniego powoda, a pozwany poza przekazywanymi alimentami nie partycypuje w kosztach utrzymania syna. Koszty utrzymania małoletniego wskazano na poziomie 2900 zł

miesięcznie. Matka powoda pracuje, a osiągnięty dochód rzędu 3200-3500 zł netto miesięcznie nie pozwala jej zwiększyć ponoszonych na powoda nakładów finansowych. Odnosząc się do sytuacji pozwanego wskazano, że od września 2019 roku nie jest już zobowiązany do uiszczania alimentów na rzecz drugiego syna. Posiada stabilną sytuację finansową, w ostatnim czasie zakupił mieszkanie. (k. 3-7, 78-79).

Pozwany w odpowiedzi na pozew uznał żądanie do kwoty po 1.100 zł miesięcznie a w pozostałym zakresie wniósł o jego oddalenie.

Wskazał, że roszczenie strony powodowej jest wygórowane, a jego sytuacja materialna w czasie zawierania umowy ustalającej wysokość obecnych alimentów była dużo lepsza. Nadto wysokość ustalonych wówczas alimentów pokrywała większą część potrzeb małoletniego, a w zasadzie ich całość. Zarzucił, że koszty utrzymania małoletniego wskazane w pozwie są zbyt wysokie, a ich wyliczenie zostało dokonane ze zbyt dużym rozmachem. Podniósł również, że strona powodowa nie wykazała wysokości kosztów utrzymania małoletniego. Wskazał również na swoją trudną sytuację materialną oraz zły stan zdrowia (k. 30-34).

Sąd ustalił.

Powód P. P. jest synem A. P. i pozwanego.

Ostatnie alimenty na rzecz powoda zostały ustalone umowy sądowej zawartej 10 grudnia 2014 roku przed Sądem Rejonowym w Rybniku w sprawie sygn. akt IV RC 374/14 na kwotę po 1.000 zł miesięcznie.

W dacie ustalenia alimentów małoletni posiadał orzeczenie o niepełnosprawności oraz orzeczenie o potrzebie specjalnego kształcenia. Wymagał regularnej rehabilitacji oraz udziału w specjalistycznej terapii psychologicznej. Mieszkał z matką oraz starszym bratem. Matka małoletniego osiągała dochód rzędu 1.800 zł miesięcznie. Pozwany pracował w (...) Spółce (...), a jego średni miesięczny dochód kształtował się na poziomie 7.246,15 zł. Nadto otrzymywał barbórkę, 14-stą pensję, premie oraz ekwiwalent węglowy i świadczenie na pomoce szkolne. Poza małoletnim miał na utrzymaniu jeszcze syna K., na rzecz którego na mocy umowy sądowej zobowiązany był do płacenia alimentów w kwocie po 900 zł miesięcznie.

Obecnie powód ma 14 lat. Posiada orzeczenie o niepełnosprawności od 21 czerwca 2011 roku, wydane do 26 października 2022 roku. Zdiagnozowano u niego całościowe zaburzenia rozwojowe, zaburzenia depresyjno – lękowe oraz zespół (...). Stwierdzono również u niego chorobę hashimoto. Nie przyjmuje żadnych leków na stałe. W okresie pandemii choruje na zapalenie górnych dróg oddechowych 2-3 razy w miesiącu.

Małoletni pozostaje pod stałą kontrolą psychiatry, chirurga, endokrynologa oraz laryngologa. W tym wizyty u psychiatry oraz chirurga odbywają się w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, natomiast wizyty w poradni endokrynologicznej realizowane są w ramach prywatnych praktyk, a koszt jednej wizyty to kwota ok. 100 zł. Małoletni uczęszcza regularnie na wizyty do stomatologa, w ostatnim czasie koszt tych wizyt wyniósł ok. 300 zł. Uczęszcza również na rehabilitację bioder i postawy w związku ze zdiagnozowaną u niego rotacją bioder.

Małoletni mieszka wraz z matką w mieszkaniu stanowiącym wyłączną własność matki powoda. Koszty mieszkaniowe przedstawiają się następująco: czynsz z wodą i ogrzewaniem 712 zł miesięcznie, prąd ok. 125 zł miesięcznie, co łącznie daje kwotę ok. 840 zł.

Pozostałe miesięczne wydatki powoda przedstawia się następująco:

- wyżywienie ok. 650 zł
- leki ok. 90 zł
- odzież i obuwie ok. 350 zł

- środki czystości i kosmetyki ok. 100 zł
- telefon 30 zł
- terapia psychologiczna 200 zł
- rehabilitacja bioder 140 zł
- basen 175 zł
- udział powoda w kosztach mieszkaniowych 420 zł

Łącznie: ok. 2155 zł

Małoletni wyjeżdża na wakacje na obozy. W roku 2020 wyjechał razem z matką na 7 dni, koszt samych noclegów wyniósł 700 zł. Małoletni jeździ również z matką na jednodniowe wycieczki, których jednorazowy koszt to kwota 200 zł.

Matka małego w ostatnim czasie zakupiła dla syna rower za kwotę 1.950 zł, piłkę sensoryczną za 50 zł, dwie poduszki sensoryczne za łączną kwotę 35 zł, a także P. S. za kwotę 1.500 zł oraz stół do ping ponga o wartości 250 zł. Małoletni od 3 lat uczęszcza na zajęcia z nurkowania, które determinowały konieczność zakupu maski za kwotę 150 zł oraz płetw za kwotę 100 zł. Zajęcia te są bezpłatne.

Matka powoda A. P. niezmiennie od 1993 roku zatrudniona jest w pełnym wymiarze czasu pracy w (...), osiągając z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 4.000 zł netto. Dodatkowo pracowała na oddziale medycyny paliatywnej w R. i O. i osiąga z tego tytułu miesięczny dochód rzędu 1000 zł netto. 29 marca 2021 roku złożyła w Szpitalu (...) w O. prośbę o rozwiązanie umowy zlecenia z 1 czerwca 2021 roku.

Matka powoda posiada samochód osoby matki R. (...) z 2007 roku, którym dowozi małego do szkoły oraz na zajęcia i terapię. Miesięczny koszt paliwa to wydatek rzędu 500 zł.

Małoletni w związku ze stopniem niepełnosprawności otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 213 zł. Nadto matka małego otrzymuje na jego rzecz świadczenie 500 +.

Pozwany ma obecnie 50 lat. Jest emerytem, a jego świadczenie emerytalne wynosi 5.600 zł. Nie podejmuje prac dorywczych, poza emeryturą nie osiąga żadnych dochodów.

W 2014 roku pozwany miał wypadek w pracy, w wyniku którego doznał złamania kości podstawy czaszki oraz złamania kości sklepienia czaszki. Na skutek wypadku cierpi na niedosłuch, ma neurologiczne uszkodzenie twarzy, nie podnosi mu się warga i nie domyka lewe oko. Z tytułu wypadku otrzymał odszkodowanie z (...) w kwocie 17 tys. zł oraz z ZUS w kwocie 32 tys. zł.

W 2017 roku pozwany zaciągnął pożyczkę w (...) na kwotę 72.700 zł, której miesięczna rata wynosi 876,34 zł. Zaciągnął również kredyt na zakup mieszkania na kwotę 130.000 zł, którego miesięczna rata wynosi ok. 700 zł.

W lutym 2020 roku pozwany spędził dwa tygodnie na Z.. Wyjazd był prezentem z okazji pięćdziesiątych urodzin pozwanego i został w całości sfinansowany przez partnerkę pozwanego. Nadto w 2019 roku spędził tydzień wakacji w Grecji, a w 2018 roku dwa tygodnie w Tunezji.

Pozwany mieszka sam we własnościowym mieszkaniu o powierzchni 37 m². Koszty mieszkaniowe kształtują się następująco: czynsz z wodą i ogrzewaniem 610 zł, gaz 95 zł, prąd 120 zł, łącznie 825 zł.

Pozostałe miesięczne wydatki pozwanego przedstawia się następująco:

- wyżywienie 750 zł,
- odzież i obuwie 250 zł,
- środki czystości i kosmetyki 165 zł,
- telefon 80 zł,
- telewizja z Internetem 173 zł,
- paliwo 275 zł

Łącznie koszty utrzymania pozwanego wynoszą 3615 zł

Pozwany dwa razy w miesiącu spotyka się z małoletnim powodem. Podczas spotkań przekazuje małoletniemu kwotę 10 zł, w miarę możliwości zabiera go na wycieczki m.in. byli w Ż. i U.. Z okazji świąt kupuje mu prezenty (m.in. na M. bluzę za 160 zł) oraz przekazuje gotówkę (na Wielkanoc 200 zł). Na ostatnie urodziny w ramach prezentu przekazał synowi kwotę 150 zł.

Od września 2019 roku pozwany nie jest już zobowiązany do przekazywania alimentów na rzecz syna K..

Pozwany uczęszcza na rehabilitację w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Zamierza zakupić aparat słuchowy, którego koszt to wydatek rządu 3000 zł.

Pozwany posiada oszczędności w kwocie ok. 2000 zł oraz samochód M. (...) z 2007 roku.

Dowód: orzeczenie o niepełnosprawności k. 9, 80-80v., pismo ZUS k. 10, rachunki k. 35-37,42, 47, 70-72, 81-108, 116-117,129, 131-133, 135-136, 138-139, dokumentacja medyczna k. 38, 127-128, harmonogram spłat kredytu k. 39-41, 43-45,48-48v., informacja ZUS k. 46, zeznania stron k. 109v.-11,141-142, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego k.121-126, akta IV RC 374/14,

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody przeprowadzone w niniejszej sprawie. Sąd w pełni oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy, których wiarygodności nie podważano. Zeznania stron zasadniczo w szerokim zakresie korespondowały z pozostałymi dowodami przeprowadzonymi w niniejszej sprawie. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył.

M. - prawną podstawę rozpoznania żądania pozwu stanowią przepisy art. 133, 135 i 138 k.r.o..

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków, każda ze stron może żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów. Poprzez zmianę stosunków należy przede wszystkim rozumieć zarówno zmiany w statusie ekonomicznym strony powodowej, wynikające z usprawiedliwionych potrzeb, jak i zmianę zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Należy jednak pamiętać, że górny pułap świadczeń alimentacyjnych będą wyznaczały każdorazowo możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego i to nawet w sytuacji, gdyby nie zaspokajały one w pełni usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych (poruszone w wyroku Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 1972 roku, III CRN 470/71, Gazeta (...) 1972, nr 9).

Zgodnie z regulacją art. 133 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest

tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Dotychczasowe alimenty zostały ustalone ponad 6 lat temu. Przeprowadzone postępowanie wykazało istotną zmianę stosunków pomiędzy stronami, odnotowaną zarówno w płaszczyźnie uzasadnionych kosztów utrzymania uprawnionego jak i sytuacji materialnej zobowiązanego. Należy wskazać, opierając się na zasadach doświadczenia życiowego, że wraz z naturalnym rozwojem dziecka zwiększają się także jego potrzeby. Wpływ na zmianę kosztów utrzymania stron ma także wzrost cen towarów i usług i jest to okoliczność od nich niezależna. Niewątpliwie usprawiedliwione potrzeby powoda znacznie wzrosły od czasu kiedy był 8 letnim dzieckiem. Powód obecnie znajduje się w fazie intensywnego wzrostu co stwarza potrzebę częstej wymiany odzieży i obuwia. Powód ma obecnie 14 lat, koszty jego utrzymania ustalono na poziomie 2155 zł. Koszty te nie należą do standardowych kosztów utrzymania dziecka w wieku powoda. Niemniej jednak ich wysokość determinują przede wszystkim zdiagnozowane u małoletniego zaburzenia oraz zespół (...). Wymaga rehabilitacji. Małoletni posiada orzeczenie o niepełnosprawności oraz potrzebie specjalnego kształcenia. Powód zamieszkuje wraz z matką, która w części pokrywa jego bieżące wydatki oraz koszty utrzymania.

Matka małoletniego powoda pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, osiągając z tego tytułu kwotę 4.000 zł netto miesięcznie. Z uwagi na wysokość wydatków na rzecz małoletniego podjęła dodatkowe zatrudnienie, z którego osiągała dochód rzędu 1.000 zł, ale z uwagi na konieczność osobistej opieki nad powodem, z tego zatrudnienia zrezygnowała.

Sytuacja zarobkowa i majątkowa pozwanego na przestrzeni tych 6 lat również uległa zmianie. Pozwany od ponad dwóch lat jest emerytem, a jego świadczenie emerytalne wynosi 5.600 zł. Od września 2019 roku nie jest już zobowiązany do płacenia alimentów na rzecz starszego syna, które wynosiły 900 zł. Posiada mieszkanie własnościowe, na zakup którego zaciągnął kredyt. Poza małoletnim nie ma nikogo na utrzymaniu. Wysokość jego świadczenia emerytalnego w zestawieniu z ponoszonymi przez niego kosztami bezsprzecznie wskazuje, że jest on w stanie partycypować w kosztach utrzymania syna płacąc na jego rzecz alimenty w wysokości 1.500 zł miesięcznie. Zwłaszcza, że od prawie dwóch lat nie posiada już zobowiązania alimentacyjnego wobec starszego syna.

Na marginesie odnosząc się do wysokości zadłużenia pozwanego to wskazać należy, iż żadne z zobowiązań finansowych, w szczególności pożyczka w (...), nie wyprzedza w swej doniosłości obowiązku alimentacyjnego i nie może negatywnie rzutować na zasadność zgłoszonego w sprawie powództwa.

Z tych też względów, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji. Powyższa kwota pozostaje w zasięgu zobowiązanego i nie spowoduje po jego stronie uszczerbku w usprawiedliwionych dobrach własnych. Ponad kwotę 1.500 zł powództwo oddalono, bacząc na wysokość miesięcznych usprawiedliwionych potrzeb powoda oraz możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego. Sąd wziął także pod uwagę możliwości majątkowe i zarobkowe matki powoda, która również jest zobowiązana do partycypowania w kosztach utrzymania syna. Datę początkową nowego obowiązku ustalono zgodnie z żądaniem strony powodowej

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c.. O natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c..

Z uwagi na wynik postępowania w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c., dokonując stosunkowego rozdzielenia zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej 1.134 (jeden tysiąc sto trzydzieści cztery) zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego, uwzględniając stawki opłat za czynności adwokatów przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800) tj. § 2 pkt 4.. Strona powodowa utrzymała się z roszczeniem w 63 %.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku - kwotę 315 zł tytułem części opłaty od uiszczenia której strona powodowa była zwolniona z mocy prawa.

Bacząc na sytuację ekonomiczną i życiową powoda na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania strony powodowej kosztami procesu.

Rb., 25.06.2021r.

Sędzia Katarzyna Rybczyńska